Moldova Suverană

COTIDIAN AL GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA

Ziarul apare de la 1 mai 1924 | SIMBATA, 8 AUGUST 1992 | NR. 112 (17982) | PREȚUL 1 rub. | FAX: 23-35-01

MS — PAG. 2 — SÎNT OARE RECOMPENSELE O ACHITARE SOCIALĂ SAU UN GEST UMAN?

PAG. 3 — O DEPLASARE... ÎN ISTORIA NEAMULUI ROMÂNESC

PAG. 4 — TREBUIE SĂ SUPRAVIEȚUIM ÎN MEDIUL GEOPOLITIC ȘI ECONOMIC, ÎN CARE SÎNTEM PLASAȚI DE SOARTĂ!

Situația social-economică: problemele și perspectivele redresării

Alocuțiunea Președintelui Mircea SNEGUR la ședința Guvernului republicii nou-ales din 4 august 1992

Starea extrem de gravă a economiei naționale poate fi caracterizată, cred, în mod adecvat nu numai prin noțiunea de criză. Trebuie să privim realitatea așa cum este deoarece cu cît mai insistent o vom ocoli, cu atît mai drastice vor fi consecințele, iar realitatea este următoarea.

Deteriorarea continuă și foarte serioasă, practic a tuturor ramurilor gospodăriei republicii în 1991 nu numai că nu a fost stopată în prima jumătate a anului curent. Dimpotrivă, ea capătă caracter de avalanșă, reflectîndu-se în descreșterea indicatorilor economici principali cu un dinamism mult mai pronunțat decît în medie pe țările C.S.I.

Astfel, venitul național obținut în 1990 a scăzut cu 7 procente, în 1991 — cu 12 procente, iar în primele șase luni ale anului 1992 — cu 28 procente, depășindu-se ritmul mediu pe Comunitate cu 11 puncte. Și aceasta se întîmplă în condițiile menținerii într-o anumită măsură a legăturilor cu țările C.S.I. Imaginați-vă ce ar fi, dacă n-am zice de ele.

Activitatea în industrie se caracterizează prin aceeași tendință — 27 la sută, ceea ce înseamnă o descreștere cu 14 puncte mai mare decît în medie pe C.S.I. Tabloul va fi incomplet, dacă nu vom ține cont de blocajul financiar, de volumul de neachitări, de

(Sfîrșit în pag. 2)

Mircea SNEGUR:

«Preocuparea mea constantă rămîne pacea»

In ziua de 5 august Președintele Republicii Moldova, dl Mircea Snegur, a acordat un interviu ziaristei Lisa Linsio, colaboratoare la radiodifuziunea din Finlanda și la publicația «Iltachb».

Răspunzînd unor întrebări privind soluționarea pe cale pașnică a conflictului, dl Mircea Snegur a arătat că anumite părți nu sînt de acord cu semnarea convenției moldo-ruse, lucru pe deplin explicabil într-o societate democratică, dar că el va depune și în continuare eforturi susținute pentru menținerea păcii. «Atît timp, cît în fruntea executivului rus se află un democrat, e necesar să tranșăm toate problemele care confruntă Moldova ca urmare a dezintegrării fostei Uniuni Sovietice» — a spus Președintele Snegur.

Dl Mircea Snegur a subliniat că la ora actuală preocuparea sa constantă rămîne instaurarea unei păci trainice. Pentru menținerea ei este nevoie de anumite premise, printre care neutralitatea armatei a 14-a și începerea negocierilor vizînd retragerea ei de pe teritoriul Moldovei, necesitatea unor discuții parlamentare fructuoase pe marginea propunerilor făcute de conducerea republicii.

Serviciul de presă al Președintelui Republicii Moldova.

Întrevedere cu reprezentanți ai clerului din Moldova

Miercuri, 5 august, Președintele Republicii Moldova, dl Mircea Snegur, a avut o întrevedere cu un grup de reprezentanți ai Bisericii Ortodoxe din Moldova, în frunte cu Arhiepiscopul Chișinăului și al Moldovei, Vladimir. În cadrul dialogului, care a avut un caracter constructiv, s-a făcut un schimb de opinii privind problemele cu care se confruntă Biserica Ortodoxă.

Președintele Snegur a fost informat despre starea de lucruri existentă, în special despre dificultățile economice care împiedică Biserica în nobila ei misiune de restabilire a lăcașelor sfinte, de revenire la tradițiile creștine. În acest context, preoții și-au expus punctele de vedere vizavi de modalitățile posibile de conlucrare între organele de stat și culte în ce privește legislația despre culte.

Dl Mircea Snegur a subliniat că, în măsura posibilităților, executivul se va strădui să acorde ajutorul necesar Bisericii, estimînd, totodată, că organele autoadministrării locale trebuie să stabilească legături calitativ noi cu Biserica, ținînd cont de opinia credincioșilor.

Slujitorii cultului și-au reafirmat adeziunea față de eforturile de edificare a unei Moldove independente pentru care pledează majoritatea credincioșilor.

La întrevedere a fost prezent Primul Ministru al Republicii Moldova, dl Andrei Sangheli.

Serviciul de presă al Președintelui Republicii Moldova.

Tratative la Moscova

La Moscova are loc întîlnirea de lucru a delegației Moldovei în frunte cu Prim-Ministrul dl Sangheli și delegația Rusiei condusă de Egor Gaidar. Spectrul întrebărilor puse la ordinea de zi e destul de larg: colaborarea economică, coordonarea problemelor financiare, livrării de combustibil, achitările unor datorii reciproce.

La sosire dl Sangheli a spus că se vor discuta și chestiuni privind retragerea de pe teritoriul Moldovei a armatei a 14-a.

Se așteaptă să fie semnat un acord economic special și cu guvernul Moscovei.

Dl Lucinschi, ambasadorul Moldovei în Rusia, a caracterizat această întîlnire drept o vizită de lucru după o perioadă de răcire considerabilă a relațiilor dintre Moldova și Rusia. Însă acum, cînd ne apropiem de sfîrșitul anului, e necesar un schimb de păreri despre realizarea acordului economic pe 1992 și crearea deja a unor grupuri de experți ce vor elabora noul acord pe 1993. După spusele ministrului agriculturii, dl Gorincioi, înainte de negocieri miniștrii noștri au venit la Moscova să ne apere interesele economice și speră la un efect binefăcător.

Ieri au fost semnate un șir de contracte economice între Moldova și Rusia.

Liliana CIOBANU.
(Prin telefon).

RECOLTA '92

Printre gloanțe și obuze

SLOBOZIA. (De la corespondentul nostru). Neobișnuit și îngrozitor de greu se desfășoară campania «Recolta-92» în colhozul «Miciurin» — gospodărie cu frumoase tradiții de muncă și cu un mare potențial de producție situată chiar sub coastele orașului Tiraspol. Numărul participanților la recoltare anul acesta s-a redus cu mult, majoritatea bărbaților de pînă la vîrsta de 50 de ani fiind mobilizați de forțele separatiste la războiul impus de imperiul rus.

Printre gloanțele și obuzele trase haotic din toate părțile de cazaci, mercenari și ostași ai armatei 14 ruse, au fost recoltate cele 84 hectare de mazăre pentru semințe din brigada condusă de Teofil Topor. Chiar din primele zile de recoltare conducătorul brigăzii a fost rănit pe cîmpul de muncă, care e și cîmp de luptă. Exploziile cu timpul au mai încetinit, iar munca la recoltare s-a intensificat. Un mecanizator lucrează pentru zece, căci cam această proporție a rămas după ce rezerviștii au fost mobilizați pe front.

În aceeași noapte, cînd a fost finalizată recoltarea mazării, mecanizatorii au intrat cu agregatele lor în lanul de 273 hectare de orz de toamnă și cel de 174 hectare de grîu, pe care le-au dat gata doar în 12 zile lucrătoare. Înainte îl așteaptă 232 hectare de păpușoi pentru grăunțe și 30 hectare de soia.

— Cu arma pînă-n gît se creștei dovedi să constate la întoarcerea combinei pentru o nouă brazdă mecanizatorul Ion Mîndru, îngrețoșîndu-se parcă auzind cîteva rafale de mitralieră la apropiere.

Se alătură cazacilor adăugă un alt mecanizator, care măsura înălțimea valului de grîu.

În ciuda marelui deficit de combustibil, piese de schimb, precipitații atmosferice și dezmățului mercenarilor, plugarii satului au izbutit să crească o roadă nu mai mică ca anul trecut.

DECRETUL

PREȘEDINTELUI REPUBLICII MOLDOVA

Cu privire la declararea zilei de 10 august 1992 zi de doliu

Întru comemorarea celor căzuți în acțiunile militare pentru apărarea independenței și integrității Republicii Moldova și a victimelor conflictului armat **decretez:**

Articol unic. Ziua de 10 august 1992 se declară zi de doliu pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Mircea SNEGUR,
Președintele Republicii Moldova.

Or. Chișinău,
5 august 1992.

LEGEA REPUBLICII MOLDOVA

pentru modificarea și completarea Legii cu privire la Guvernul republicii

Parlamentul Republicii Moldova adoptă prezenta Lege.

Articolul 1. Legea cu privire la Guvernul Republicii, adoptată la 31 mai 1990, cu modificările și completările făcute prin legile: nr. 582-XII din 17 mai 1991, nr. 584-XII din 20 mai 1991, nr. 588-XII din 22 mai 1991, se modifică și se completează astfel:

1. Denumirea Legii se reformulează: cu privire la Guvern.

2. În tot cuprinsul Legii cuvintele «Guvernul Republicii Moldova», «Guvernul Republicii», «Guvernul Moldovei» se substituie cu cuvîntul «Guvernul» la cazul respectiv.

3. Punctele 6 și 14 din articolul 3 vor avea următorul cuprins:

«6) realizează colaborarea economică cu țările lumii, în condițiile dezvoltării relațiilor contractuale, formării infrastructurii de piață, integrării general europene și mondiale»;

«14) asigură respectarea și executarea legilor republicii, hotărîrilor și a altor acte ale Parlamentului, decretelor și dispozițiilor Președintelui Republicii Moldova, actelor normative ratificate de către Parlament, precum și a tratatelor și acordurilor internaționale în vigoare pe teritoriul Republicii Moldova».

4. Alineatul întîi din articolul 4 va avea următorul cuprins:

«Guvernul se formează în următoarea componență: Prim-

(Sfîrșit în pag. 3).

Vizită a unor financiari olandezi

S-a încheiat prima vizită la Chișinău a delegației de financiari olandezi, care reprezintă Moldova în Banca Mondială și în Fondul Monetar Internațional în cadrul grupului de state din Europa Centrală și de Est. Oaspeții din Olanda au avut întrevederi cu A. Sangheli, Primul-Ministru al republicii, cu o serie de conducători ai Băncii Naționale, miniștrilor relațiilor economice externe și finanțelor. În cadrul întrevederilor oamenii de finanțe din Olanda au luat act de starea de lucruri din Moldova, și-au clarificat dificultățile principale în dezvoltarea economiei noastre. La rîndul lor, financiarii au informat despre formalitățile ce trebuiesc respectate la intrarea în Fondul Monetar Internațional, au descris îndatoririle pe care le va avea fiecare țară primită în rîndurile acestui for.

Oaspeții și-au dat consimțămîntul să contribuie la acordarea de credite nerambursabile Moldovei de către Ministerul Finanțelor al Olandei în vederea realizării de programe concrete. De asemenea, oaspeții și-au oferit asistența la stabilirea de relații economice pentru Moldova cu unele organizații internaționale.

80 polițiști căzuți la datorie

La 6 august a avut loc o ședință a colegiului Ministerului Afacerilor Interne al Moldovei, în cadrul căreia au fost discutate rezultatele activității ministerului în primele șapte luni ale anului curent.

Luînd cuvîntul în fața membrilor colegiului și a colaboratorilor invitați la ședință, ministrul de interne, dl Constantin Antoci, a menționat că activitatea organelor de drept s-a desfășurat în această perioadă în condiții extrem de grele. Timp de aproape cinci luni, aproximativ 50 la sută din personalul ministerului s-a aflat permanent pe poziții în zona conflictului din raioanele de est ale republicii, apărînd integritatea teritorială și independența Patriei. Ei au îndeplinit cu cinste această misiune, deși au suferit pierderi irecuperabile. În total, în conflictul armat cu adepții separatismului și-au pierdut viața 69 de polițiști și 11 carabinieri, alți 553 de lucrători ai Ministerului de Interne fiind răniți. Participanții la ședință au cinstit memoria celor căzuți printr-un moment de reculegere.

Ministrul a subliniat că, în lipsa unui mare număr de lucrători ai organelor de menținere a ordinii, elementele criminale s-au simțit «în apele lor». În primele șase luni ale acestui an s-au comis 19.645 de infracțiuni.

La ședința colegiului s-a arătat, de asemenea, că s-a agravat situația pe drumurile din republică. Din cauza neglijenței conducătorilor de unități auto, încălcărilor grave din partea șoferilor, aparției lor pe arterele rutiere în stare de ebrietate și activității insuficiente a poliției pentru curmarea acestor cazuri, în primele șase luni ale anului s-au înregistrat în republică 1496 accidente rutiere, în urma cărora 253 de persoane și-au pierdut viața și 1717 au fost rănite.

În cuvîntarea sa, dl Constantin Antoci a atras îndeosebi atenția asupra faptului că în ultimul timp a crescut substanțial numărul infracțiunilor săvîrșite cu arme scoase ilegal din zona de conflict. În legătură cu aceasta, lucrătorilor Ministerului de Interne li s-au dat indicații stricte în ceea ce privește realizarea Decretului Președintelui Moldovei vizînd confiscarea armelor păstrate contrar legii.

În cadrul ședinței colegiului Ministerului de Interne a luat cuvîntul Primul-Ministru al Moldovei, dl Andrei Sangheli.

(Moldova-pres).

Știri externe

INGRIJORARE FAȚĂ DE SOARTA PRIZONIERILOR

Liderul sîrbilor din Bosnia a respins acuzațiile potrivit cărora cei care se află în lagărele de detenție din republică ar fi maltratați. O purtătoare de cuvînt a Crucii Roșii a declarat la Jeneva că prizonierii sînt deținuți de toate fracțiunile beligerante, dar, în ciuda faptului că oamenii sînt maltratați în multe zone din fosta Iugoslavie, ea nu poate confirma că prizonierii sînt torturați. Consiliul de Securitate al O.N.U. și-a exprimat profunda îngrijorare față de aceste relatări, transmite BBC.

APROVIZIONARI EVREIEȘTI SPRE SARAJEVO

Ministrul de externe israelian Shimon Peres a afirmat că Israelul va trimite aprovizionări de urgență și medicamente în Bosnia-Herțegovina în momentul în care condițiile de pe teren o vor permite. Dl Peres a afirmat în parlament că două agenții evreiești fac de asemenea tot posibilul pentru livrarea aprovizionărilor spre Sarajevo.

DEVERSARI DE REZIDUURI RADIOACTIVE

BBC relatează că oamenii de știință ruși au confirmat că fostele autorități sovietice au deversat reziduri radioactive în largul Coastei de Nord a Rusiei. Autoritățile norvegiene au afirmat că această confirmare a fost făcută în cadrul unei întîlniri recente cu reprezentanți oficiali ruși. Autoritățile norvegiene spun că 12 reactoare nucleare au fost deversate în preajma insulei Novaia Zemlea între anii 1962—1982. Norvegia este îngrijorată că reactorii ar putea avea scurgeri și ar putea afecta activitatea piscicolă din regiune. Ea a oferit să suporte cheltuielile oricăror operațiuni de recuperare a reactorilor.

NEGOCIERI ASUPRA INSULELOR DIN NORD

Într-o schimbare de politică Rusia a anunțat că dorește ca Statele Unite să se implice în negocierile cu Japonia privind viitorul celor patru insule Curile din Pacificul de Nord ocupate de trupele sovietice la sfîrșitul celui de-al doilea război mondial. Primul ministru-adjunct al Rusiei, Mihail Poltoranin, a declarat că aceasta nu mai este o problemă bilaterală și că Rusia dorește asigurări că trupe americane nu vor fi amplasate în insulele Curile dacă forțele rusești se retrag. Dl Poltoranin, care se află în Japonia și pregătește terenul pentru vizita din luna viitoare a Președintelui Elțin, a fost de asemenea citat de reprezentanți oficiali japonezi, spunînd că Rusia intenționează să respecte o declarație comună făcută în 1956 care stipulează retrocedarea insulelor.

ROMII IN CONFLICT CU POLIȚIA

Guvernul Bulgariei a dat ordin poliției să întărească securitatea în zonele țării în care se află mari comunități de romi. Acțiunea urmează ciocnirilor de la sfîrșitul săptămînii la Plovdiv dintre poliție și sute de țigani protestatari. Corespondentul BBC în Bulgaria relatează că violențele au înăsprit atitudinea publicului față de romi care în știri sînt în mod frecvent legați de crime violente.

RUSIA DICTEAZA CONDIȚII

Ministrul rus de externe Andrei Kozirev a declarat că Rusia e gata să retragă fostele trupe sovietice de pe teritoriul țărilor baltice pînă în anul 1994 dacă vor fi îndeplinite anumite condiții. Vorbind în cadrul unei întîlniri cu miniștrii de externe ai Lituaniei, Letoniei și Estoniei, Kozirev a spus că Moscova dorește ca cele trei state să renunțe la despăgubirile pe care le cer fostelor forțe ale armatei sovietice pentru pagubele produse. El a cerut de asemenea statelor baltice să plătească pentru locuințele militarilor care se vor întoarce în Rusia și să modifice totodată legile prin care rezidenții rusofoni ar fi supuși discriminărilor.

Cocieri, zile de pace

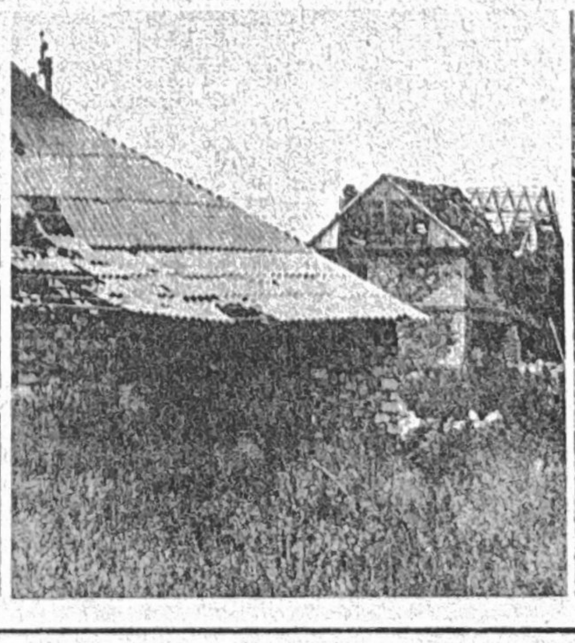

Foto de Tudor IOVU.